పెరటిలో మల్లెతీగ మొగ్గ తొడిగింది. ఆ చిన్నచిన్న, మొగలు పచ్చటి పరికిణీలు కట్టిన చిన్నారి, అందమైన తెల్లటి ముస్తాబయిన పాపాయిల్లాగ వున్నాయి. ఎన్ని మొగ్గలు! తీగ తీగకూ మల్లె మొగ్గలు. హృదయాల్ని కదిపి వేసే మల్లెమొగ్గలు. అద్భుతమైన సొగసూ, అంతకన్న అత్యద్భుతమైన పరిమళాల్నిచ్చే, సృష్టిలోకల్లా అత్యంత అద్భుతమైన, మానవమాత్రుడు దేవత్వాన్ని పొందడానికి అవకాశం కల్పించే, గొప్ప సృష్టి మల్లె మొగ్గలు!

మల్లెమొగ్గలు, మగువల మనసులు పరిమళాల్లో వికసించినట్లు వికసిస్తాయి. అవి కొనమిచ్చే దివ్యమైన అనుభవాన్ని మానవులు ఎప్పటినుంచో, ఎంతో నిండు హృదయాలతో అనుభవించి తమ తమ జన్మలు తరింప జేసుకొంటూనే వున్నారు.

మల్లె పాదుకు ఎదురుగా ఆయింటి పెరటి వైపు వరండాలో మడత కుర్చీలో కూర్చుని ఎంతో ఆప్యాయంతో ఆహ్లాదంతో మల్లె మొగ్గల్ని, అక్కడక్కడా వికసించిన మల్లె పువ్వులనూ చూస్తూ, ఊహాలోకంలోకి వెళ్లి పోతున్నాడు శంకరం.

శంకరానికి ఆమల్లె మొగ్గలకు అవినాభావ సంబంధం! శంకరం ఆవూరొచ్చి ఆయింటి కొస్తే గానీ ఆ మల్లెలు వికసించవు. ఆతీగలు

మొగ్గలు తొడిగితేగానీ శంకరం ఆవూరు ఆయిల్లు, అచోటుకు రాడు. రావడానికి వీలు లేదు. కొన్ని ఏళ్ళుగా అలా జరుగుతూ వచ్చింది.

శంకరం యూనివర్శిటీ ఆనర్సు పరీక్షలు పూర్తిచేసి, ఇంటికి వచ్చాడు. ఆ యింట్లో దీనురాలైన తల్లి ఒక్కతే వుంది.

శంకరం అలా అమల్లె పందిరికేసి చూస్తూ వుంటే గడచిన రోజులన్నీ జ్ఞాపకం వస్తున్నాయి.

* * *

ఆ రోజుల్లో అతనికి దిగులూ, బెంగా వుండేవికావు. ఎంతో ఆనందంగా రోజులు గడిచిపోయేవి.

అత్తయ్యకూతురు పద్మతో ఎంతో సరదాగా ఆడుకొంటూ మాట్లాడుతూ రోజులు క్షణాలుగా వెళ్ళబుచ్చేవాడు.

చిన్నప్పుడు ఈ మల్లెపందిరి దగ్గరే ఆడుకొనేవారు. ఎండాకాలం మల్లెపందిరి ఎక్కి మంచిమంచి మొగ్గలూ, పూలూ తుంపి ఆమెకిచ్చేవాడు. ఆమె వాటిలో కొన్నింటిని అతనిమీదచల్లి, మిగతి వాటిని వొడిలో భద్రపరచుకొని పారిపోయేది. అప్పుడతని వొళ్ళంతా నవ్వి పొంగిపోయేది. చాల గొప్ప పని చేశాననుకొనేవాడు. ఆమె వెళ్ళిపోయిన తర్వాత రాలిన మొగ్గలన్నీ ఏరి దాచేవాడు. అలా ఎన్నో ఏళ్లు గడచిపోయాయి. వయస్సు ఎక్కువైనా వాళ్ళ స్నేహంలో మార్పేమీ లేదు. ఎన్నో వందలసార్లు అతను మల్లె మొగ్గలు త్రుంపి అవన్నీ పద్మకు యిచ్చి ఆమె సంతోషం చూసి ఆనందించాడు

* * *

శంకరం నాన్నగారు ఒక ప్రైవేట్ కంపెనీ బ్రాంచికి మేనేజరుగా పనిచేస్తూ వుండేవారు. ఆయన చాలా సుఖంగా జీవించాలనే కోరికగలిగిన మనిషి. అనవసరమైన కష్టాలను చాలదూరంలో వుంచేవారు. సంపాయించి కూడబెట్టడంకన్న, సంపాయించినదానిని బాగా అనుభవించి తరించాలనే రకం మనిషి. ఆయన సిద్ధాంతాన్ని అక్షరాలా అమలుజరిపారు. మంచి సుఖమైన కుటుంబజీవితం గడిపారు. ఉద్యోగంకూడా ఎంతో సామర్థ్యంతో నిర్వహించారు. తత్ఫలితంగా కంపెనీ అధికారులు, ఆయనకు త్వరలో ప్రమోషన్ ఇవ్వాలనికూడా నిర్ణయించారు.

ఆయనకు వ్యసనాలు ఎక్కువగానే వున్నాయి. ముఖ్యంగా కాఫీలు, సిగరెట్లు అమితంగా ఉపయోగించేవారు. కొంతమంది స్త్రీలతోకూడా సంబంధముండేది. అయితే ఆయన పెద్దమనిషి. అంతా రహస్యంగా వుంచేసుకొనేవారు.

కొద్దిరోజులలోనే ప్రమోషన్ రావచ్చునను కొంటూ వుండగా ఆయనలో హఠాత్తుగా కేన్సర్ లక్షణాలు పొడసూపినవి. వెంటనే హాస్పిటల్లో చేర్పించారు. పద్మనాన్న వెంకటరత్నం ఆయన ఆరోగ్యం విషయంలో పూర్తిశ్రద్ధ తీసుకొన్నాడు. రెండు ఆపరేషన్లు జరిగాయి. ఇక బాగు పడనిస్థితికి అప్పటికే వచ్చేసింది. వైద్యుల కృషి ఫలించలేదు. ఒకరాత్రిపూట, ఆయన శాశ్వతంగా కళ్ళుమూసుకొన్నారు. అర్థాంగి, ఏకైకపుత్రుడు నిరాధారులై నిలిచి పోయారు.

ఆయన అర్థాంగి సరస్వతమ్మ మహాదొడ్డ యిల్లాలనిపించుకొంది. ఆమె భర్తకోసం తన సకలవాంఛలనూ, తనసొంత అభిప్రాయాలనూ, అభిరుచులనూ త్యాగంచేసింది. ఆమెకు భర్తమీద ఎంతప్రేమ ఉందో ఆయనకూ ఆమెఅంటే అంతప్రేమఉంది. అయితే అతని భోగలాలసతకు మరికొందరు స్త్రీలు అవసరమయ్యారు. సరస్వతమ్మ అయినాసరే ఒక్కమాట అనలేదు. ఆయన భవిష్యత్తు కోసం కొంతడబ్బయినా నిలవచేయక పోవడమనేది ఆమె ఉద్దేశాలకి పూర్తిగా వ్యతిరేకం. అయినాసరే ఆమె ఏమీ పైకిచెప్ప లేదు. మౌనంగా వున్నంతవరకే ఇద్దరిమధ్యా ఆ పవిత్రమైన సంబంధం నిలుస్తుందని ఆమె భావించింది. ఒక్కమాట, ఒక్కవ్యతిరేక భావప్రదర్శన చాలు, తమ మధ్య అగాధ మేర్పడటానికి! భర్త దారుణమైన నిరంకుశ స్వభావం కలవాడని ఆమెకు తెలుసు. ఆయన ఉద్దేశాలతో, చర్యలతో ఏకీభవించి, అడ్డురాకుండా, ఇష్టం లేకపోయినాసరే, లొంగివుండి, తాను పూర్తిగా భర్తను గౌరవిస్తున్నట్లు ప్రవర్తిస్తేతప్ప లేకపోతే భర్త "దయ" దారితప్పుతుందని ఆమెకు తెలుసు. ఆమె తెలివైనది. కానీ దీనురాలు. బాధితులైన వేలాది కుటుంబస్త్రీల ప్రతినిధు రాలు ఆమె.

తండ్రి చనిపోయేనాటికి శంకరం ఆనర్సు చదువుతున్నాడు. ఆ కుటుంబానికున్న స్థిరాస్తులు చాలతక్కువ. రెండెకరాల పొలము, ఎకరా మామిడితోట, మంచిఇల్లు వున్నాయి. ఆయన చనిపోయిన తర్వాత ఆరు వేలరూపాయల భీమాడబ్బు. సరస్వతమ్మకు ముట్టజెప్పారు. ఆ డబ్బుతోనే శంకరం చదువు సాగించడానికి వీలయ్యింది.

శంకరం మామయ్య వెంకటరత్నం చిన్నప్పుడు శంకరాన్ని ఎంతో ముద్దుగా చూసుకునేవాడు. తనకు కాబోయే అల్లుడని అతని చదువు సాంగత్యాలపట్ల ఎంతో శ్రద్ధ తీసుకొనేవాడు. అత్తయ్య సరేసరి! తల్లి దండ్రుల గురించి చెప్పనవసరమేలేదు. వారికి ఏకైక పుత్రుడు కాబట్టి తమప్రాణం పోసి అతణ్ణి పెంచి పెద్దజేశారు.

వెంకటరత్నంగారి ఇల్లు, శంకరం ఇల్లు ప్రక్క ప్రక్కనే వున్నాయి. ఏ ఇంట్లోనో ఒక ఇంట్లో, లేదా తోటలో, పద్మ, శంకరమూ ఒక్కచోటె కనిపించేవారుగానీ ఎప్పుడూ విడిగా కనిపించేవారుకారు. ఇద్దరూ ఒకేప్రాణంగా పెరిగారు.

అలాంటి ఒకేప్రాణంలో పగులు ఏర్పడి, ఆ రెండు చీలికలమధ్య ఒక అగాధమే ఏర్పడే పరిస్థితి కలిగింది.

శంకరం నాన్నగారు చనిపోయిన తర్వాత పరిస్థితి తారుమారయిపోయింది. వెంకటరత్నం గారిలో హఠాత్తుగా, ఆత్యాశ్చర్యకరమైన మార్పువచ్చింది. శంకరం కనిపించగానే ఆయన 'గంభీరత' అనే ముసుగు తొడుక్కుంటున్నాడు. మునుపటి ఆప్యాయత పూర్తిగా పోయింది. ఆ చూపుల్లో భరించలేనంత కర్కశత్వం కనిపించి శంకరం వొణికి పోయాడు.

సరస్వతమ్మకు సర్వమూ తెలుసు. వెంకటరత్నం వైఖరి ఆమెకు ఆశ్చర్యం కలిగించలేదు. ఆ యిల్లు కట్టించేటప్పుడు పెద్ద శ్రేయోభిలాషిగా అతను అన్నిపనులూ తన చేతికి తీసుకొని, ఎంత డబ్బు కాజేసింది ఆమెకు తెలుసు. వెంకటరత్నం కేవలం వ్యాపారస్థుడు వ్యాపారస్థుడి మనస్తత్వం ఎలావుంటుందో ఆమె వూహించగలదు.

వెంకటరత్నం ఆశించినట్లు శంకరం

ప్రెసిడెంట్

ఫౌంటెన్ కలములు

బాల్‌పాయింట్ పెన్సిల్:

సిరాలు

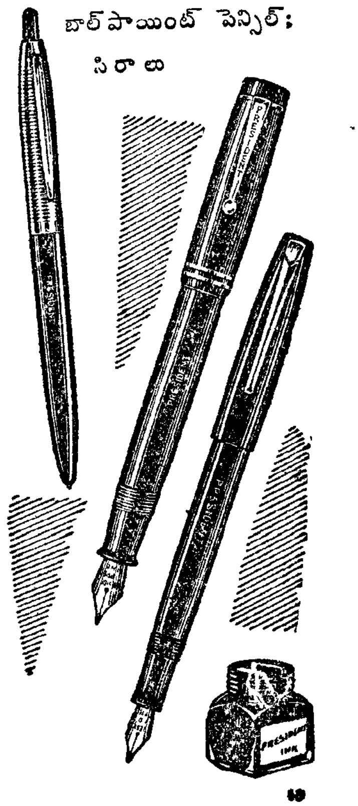

★ మల్లె పువ్వు ★

నాన్న 'లెక్కలేనంత' డబ్బు మిగిల్చి పోలేదు. బంగారు ఆభరణాలు, పొలాలు, భవనాలు మిగిల్చిపోలేదు. ఆయన చనిపోగానే పల్లెదగ్గరవున్న పొలాన్నీ, ఇంటినీ చనిపోయే ముందే రహస్యంగా, అమ్మివేసినట్లు తెలివిడి అయింది. పైగా ఇంట్లో వుండిన బంగారు ఆభరణాలన్నీ ఎప్పుడో హరించిపోయాయని కూడా తెలిసింది. కొన్ని అప్పులుకూడా మిగిల్చిపోయినట్లు తెలిసి చాల కష్టపడిపోయాడు. ఆలోచించి, ఆలోచించి అగయిపోయాడు. ఆ అగ్గిని లోపల కూడబెట్టుకొన్న తర్వాత శరీరం ఆ నిప్పుకు నివురు గప్పినట్లయింది. ఆ నిప్పు ఎప్పు డేం ముప్పు తెస్తుందోనని తల్లీ కొడుకులు భయపడ్డారు.

ముఖ్యంగా పద్మకూ, తనకూ ఇంకేమీ సంబంధం లేకుండా పోతుందేమోనని శంకరం విచారం. చిన్నప్పటినుంచీ రోజూ సాయంకాలం తోటలోచేరి కబుర్లు చెప్పుకోవడం అలవాటు. కాలేజీలో చేరిం తర్వాతకూడా అలాగే రోజులు గడిపారు.

పద్మ ఇంటర్ వరకు చదివి ఆపేసింది. శంకరం బి. ఎస్. సి. ఆనర్స్ చదవడానికి మద్రాసు వెళ్లాడు.

తండ్రి చనిపోయిన తర్వాత మొదటిసారి వేసవిసెలవుల్లో ఇంటికి వచ్చినప్పటికే పరిసితి పూర్తిగా మారిపోయింది. రెండు రోజులైనా పద్మ కనిపించలేదు. ఆ ప్రస్తావన తల్లిదగ్గర తెస్తే, ఆమె ఏమాత్రమూ శ్రద్ధ చూపించకుండా నిర్లిప్తంగా వూరుకొంది. తల్లీ తండ్రీ ఆమెను ఇల్లు కదలకుండా చేసి వుంటారనుకున్నాడు.

మూడోరోజు ఉదయం స్నానం చేసి, టిఫిన్ కాఫీ తీసుకొని పద్మయింటికి వెళ్ళాడు.

వరండాలో పద్మ కనిపించింది. లోపలికి వెళ్ళిపోబోయి, శంకరం మరీదగ్గరికి వచ్చేసేసరికి ఆగిపోయింది.

"కనిపించడమే మానేశావ్ పద్మా!" అన్నాడు వెళ్ళగానే శంకరం.

"ఎలా కనిపించమంటావు శంకరం!"

ఆ మాటలో తరతరాలనుంచీ 'కన్య' పడిన బాధ వ్యక్తమవుతోంది. ఆ మాటలో మానవజాతి పుటినది మొదలు నేటివరకూ గల స్త్రీ చరిత్ర సమస్తం విశదీకరింపబడి వుంది!

శంకరం ఆ మాటతో గిలగిల లాడిపోయాడు. అతనికి ఎవరూ మంచినీళ్ళు ఇవ్వలేదు.

"లోపల మామయ్యవున్నారా" అన్నాడు. 'ఉంటే చెప్పు, వాణ్ణి దంపేస్తా నన్న'ట్లుంది, ఆ స్వరం.

"లేరు. అమ్మవుంది" అందామె. ఆ మాటలో అతనికి జవాబు దొరికింది. అత్తయ్య వుండటంవల్ల తామిప్పుడు స్వేచ్ఛగానూ మాట్లాడుకోడానికి విలు లేదన్న మాట.

"ఈ మార్పంతా ఏమిటో నాకు అర్థం కాకుండా వుంది. ఇంతలో ఎందుకిలా మారిపోయావు పద్మా" అన్నాడు గరగరలాడే గొంతుకతో.

ఆమె రెండు నిమిషాలు మౌనంగా కుడికాలి వ్రేలు నేలరాస్తూ కళ్ళు క్రిందికివాల్చి వూరుకుంది. కనుగుడ్లు, తెల్లటి కనుగుడ్లే కరిగి నీరవుతున్నాయా అన్నట్లు కళ్ళలో నీళ్లు తిరిగాయి.

"నేను మారనేలేదు. నీకు తెలీదా శంకరం! నీకు తెలియనిదేముంది చెప్పు" అంది అతనిగుండె ద్రవింపజేస్తూ:

"అవును. నాకు తెలుసులే పద్మా. నువ్వు సాయంకాలం ఇంటికివస్తే, అంతా మాట్లాడుకొందాం" అని అతను అక్కడినుంచే ఒకసారి 'ఆశ'తో ఆమె ముఖంలోకి చూసి, తృప్తిగా నిట్టూర్చి, వెనుదిరిగాడు. పద్మ అలాచూస్తూ నిల్చుంది.

ఆ సాయంకాలం ఇంటి తోటవేపు వరండాలో మల్లె పందిరి ఎదురుగా, నేటిలాగే పద్మకోసం చూస్తూ కూర్చున్నాడు.

ఆ సాయంకాలం ఆమె ఎలాగోవచ్చింది కటిక చీకటిలో హఠాత్తుగా చంద్రుడుదయించి, ఒక్కసారి చల్లటి వెలుగునింపేసినట్లు, పద్మవచ్చింది. వచ్చి అతని హృదయంలో 'జ్యోతి' కి నూనెవేసి, వత్తి ఎగదోసింది.

ఆమె లోపల సరస్వతమ్మతో మాట్లాడటం విన్నాడు. ఇంకో నిముషంలో వస్తుందని చూస్తున్నాడు. ఆమె వస్తూ, శంకరాన్ని ఎలా పలకరించాలో బోధపడక సరాసరి మల్లెపందిరి దగ్గరకు నడిచింది. శంకరం ఆమె పందిరి దగ్గరకు చేరేవరకు చూస్తూ వూరుకొని, చేరగానే తనూ వెళ్ళాడు. ప్రక్కనే నిల్చుని మొగ్గలు తుంపాడు. తుంపి రెండుచేతులా నింపుకొని ఆమెముందుకు చాచాడు. ఆమె దోసిలి పట్టింది. అందులో పూలన్నీ వుంచి మెత్తగా నవ్వాడు. ఆమె విలవిలలాగుతున్న మనసుతో ముఖం ప్రక్కకు త్రిప్పుకొంది.

"మీ నాన్నకు కలిగిన దుర్బుద్ధిని నువ్వూ ప్రోత్సహిసున్నావా పద్మా" అన్నాడు.

"నీకు తెలీదూ. నా ఉద్దేశం!" అదీ ఆమె జవాబు. ఆ మాటలో ఎంత గొప్ప అర్థముంది?! శంకరం మాట్లాడలేదు పద్మ తన దోసిటిలో పువ్వులనన్నిటినీ ఒకేచేతికి మార్చుకొని, ఒక మొగ్గతీసి, శంకరం జేబులో పదేలా వేసి వెళ్లిపోబోయింది.

ఆ మొగ అతని గుండెదగ్గరగా పడింది. అతనిమనసుకు ఎంతో ఆహ్లాదం కలిగింది.

"మనం ఎప్పుడూ విడిపోం. నీమనసు మంచిగా వుంటే చాలు" అని గటెగా అన్నాడు. ఆమె వింటూ అలా వెళ్లిపోయింది.

*　　　*　　　*

మరుసటివేసవి వేసవిలో పరిస్థితి ఇంకా మారిపోయింది. పద్మను చాలసార్లు చూశాడు. మాట్లాడే అవకాశం కలగలేదు. వెంకటరత్నం ఎప్పుడూ వరండాలోనే కుర్చీ వేసుకొని కూర్చుని తల వార్తాపత్రికలో దూర్చి, కళ్లతో ప్రక్కగా, ఆ వీధిలో వెళ్లే ఆడపిల్లల్ని చూస్తూవుంటాడు. తను అలా వెళ్తే, ఉరిమి చూసి, తలదించుకొంటు

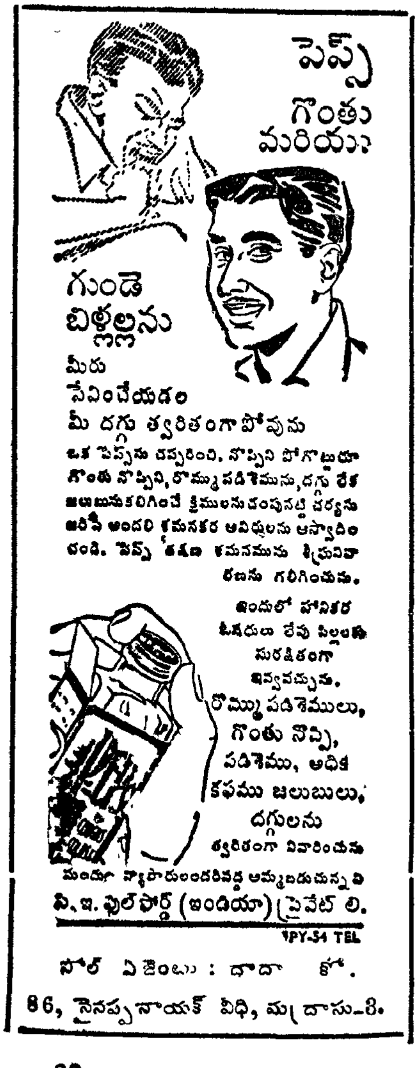

న్నాడు.

ప్రతిరోజూ మల్లెపువ్వులు కోసి పద్మ చెల్లెలుకు ఇచ్చేవాడు. ఆ పువ్వులు పద్మ జడలో అలంకరింపబడి, ఆ ముఖం వెలుగుతుందనే 'భావన'తోనే, అతనా వేసవి సెలవులు గడిపేశాడు. ధైర్యంచేసి పద్మ యింటికివెళ్లి మామయ్యచేత అవమానింపబడితే, ఉన్న ఆశాకిరణం కూడా అస్తమిస్తుందేమోనని వూరుకొన్నాడు.

"ఈ దౌర్భాగ్యుడు ఆనర్సు కూడా పూర్తి చేస్తాడని నాకు నమ్మకం లేదు. మూర్ఖతలో ఇతను తండ్రికి ఏమాత్రమూ తీసిపోడు" అన్నాడట వెంకటరత్నం కూతురుతో.

పద్మమనసు చెప్పింది.—

"ఈ పరిస్థితి తొలగుతుంది. శంకరం తప్పకుండా నావాడే నేను శంకరం భార్యగానే పుట్టా. అది జరిగి తీరుతుంది" అని!

శంకరం విశ్వాసమూ అదే!

'పద్మలేని శంకరం' అనే మనిషి లేనేలేడు. శంకరంలేని పద్మకూడా లేనేలేదు. పుట్టుకతోటే ఇద్దరూ భార్యాభర్తలు. ఎవరూ కొత్తముద్ర వేయనక్కరలేదు." అనుకొనేవాడు.

* * *

చల్లనిగాలి వీచింది. అతని మనసు ఒకసారి ఆనందంగానూ, ఒకసారి దిగులుగానూ వుంది. పరీక్షలయిపోయాయి. యూనివర్సిటి ఫస్టొచ్చి, స్కాలర్‌షిప్‌వచ్చి, రిసెర్చి చేయాలనుకొంటూన్నాడు. తప్పకుండా వస్తుందనే నమ్మకం. ఆనమ్మకం ఆనందం కలిగిస్తోంది. పద్మను చూడకుండా ఎలా వుండటం? పద్మ మాటలు వినిపించనిచోట, పద్మ నీడలేనిచోట ఎలా వుండటమనే తపన అధికమైంది. వరసగా నాలుగురోజులు మల్లెలుకోసి వుంచాడు. పద్మ చెల్లెలయినా కనిపించలేదు.

రెండేళ్ళక్రితం పద్మతన జేబులో విసిరిన మల్లెపువ్వు వాడి ముకుళించుకుపోయింది దాన్నతడు చిన్నరంగుకవరులో భద్రపరచుకొన్నాడు. ఆకవరు చూశాడంటేచాలు— అది ఆనాటి పరిమళాల్ని, వికాసాన్ని తీసుకొని వచ్చి, ఆనందపరవశుణ్ణిచేసి ఆత్మవిశ్వాసం కలగజేసుంది. ఆవిశ్వాసంతో మళ్ళీ "పద్మ హృదయం ఇక్కడే వుంది. ఇంకెవరూ తీసుకుపోలేరు," అని ఆకవరును కళ్ళకద్దుకొంటాడు.

"ఈ రోజు పద్మ కనిపించకపోతే బ్రతకలేననుకొన్నాడు పద్మమనసు కూడా ఇలాగే బాధపడుతూ వుండదూ! రెండు స్పందించే హృదయాలకు మధ్య ఒకే గీత! ఒకే గోడ! ఆగోడను ఛేదించడం సాధ్యం కాకుండా వుంది. ఆగోడను ఛేదించే ప్రేలుడు సామాను వెంకటరత్నం దగ్గర వుంది. అతను అనుకొంటే, మాటనొక్క, ఆగోడను ఎత్తేసి, రెండు హృదయాలను సమ్మిళితంచేసి అమృతం పుట్టించగలడు. కానీ మంటలు పుట్టించడమే అతని లక్ష్యం.

ఆలోచిస్తున్న శంకరానికి పరిచితమైన 'నడక' వినిపించింది! ఆ నడకలో లయ ఎవరిదో అతనికి తెలుసును. పద్మ వస్తోంది.

అతను వెంటనే లేచి మల్లెపందిరి దగ్గరకు వెళ్లాడు. ఒక్కొక్క మల్లెమొగనే తుంపుతున్నాడు. పద్మ వచ్చి ప్రక్కనే నిల్చుంది. పది మొగలు ఆమె చేతికి అందిచ్చాడు. ఆ మొగ్గలు ఆమె చేతిలో కొత్త వికాసం పొందాయి.

అతనామె గడ్డం పట్టుకొని అన్నాడు. "చెప్పు పద్మా! ఏన్నాళ్ళిట్లా! మన మధ్య ఈ ఉక్కు తెరలేమిటి? మన వేడి నిట్టూర్పులతో ఈ ఉక్కుతెర కరిగిపోయే వీల్లేదూ! మామయ్యను ఎందుకింత ఖాతరు చేయాలి. ఆయ నెవరు? ఇంక నా చేత కాదు. ఇక నిన్ను దూరంగా చూడలేను." అంటూ ఆమెను దగ్గరకు తీసుకోబోయాడు.

ఆమె విశ్వాసంతో కూడిన చిరునవ్వు నవ్వింది. శరీరం వేడెక్కింది. వేళ్లలో రక్తం చిమ్మింది. చేతిలో మొగలు వికసించాయి!

"ఎప్పుడూ వేరుకాము. శంకరం! ఇంకా సమయంరాలేదు. అంతే," అందామె.

అతనామెను దగ్గరకు తీసుకొని నుదుటిమీద ముద్దు పెట్టుకొన్నాడు. ఆమె చేతిలో పూలు అతని భుజాలమీద పోసింది!

* * *

వెంకటరత్నం ఎప్పుడూ ఏదో పనిలో నిమగ్నుడై వుంటాడు. అతను చేసే వ్యాపారం 'ఫలానా' అని చెప్పడానికి వీలులేదు. ఏ వ్యాపారం ఎప్పుడు లాభిస్తుందనిపిస్తే, అప్పుడు ఆ వ్యాపారం చేస్తూ, గడిస్తూ వుంటాడు. తన మేధాశక్తిమీద, ఊహాబలం మీద అతనికి విపరీతమైన నమ్మకం. ఆనమ్మకంతోనే అతడు ఏ వ్యాపారంలోనైనా అమిత సాహసంతో ప్రవేశిస్తూ వుంటాడు. అతని ప్రయత్నాలు, నూటికి తొంభైపాళ్లు విజయవంతమవుతూ వుంటాయి. అతని వూహలు, అంచనాలు తల్లక్రిందు లవడమనేది ఎప్పుడోగానీ జరగదు. అతను ఒక వ్యాపారం చేయదలచుకొంటే, దానికి సంబంధించిన అన్ని విషయాలూ ఆలోచిస్తాడు.

ఉదాహరణకు అతనికి అవకాయ వ్యాపారం చేయాలనే తలంపు కలిగిందనుకొందాం. అప్పుడు- "మామిడికాయల కాపు ఎలా వుంది? వర్షాలు ఎలావున్నాయి. వినియోగదారుల కొనుగోలుశక్తి ఎలావుంది? బియ్యం మొదలైనవాటి ధరలు ఎలావున్నాయి. వేరుసెనగపంట ఎలావుంది. ప్రపంచ పరిస్థితులు మనుష్యులను ఏవిధమైన మనస్తత్వంలో వుంచుతున్నాయి..." ఇవన్నీ, కూలంకషంగా కూపితీసి తెలుసుకొని, ఆమీదట, ఆయేడు ఆ వ్యాపారం లాభకరమైనదనిపిస్తే, తక్షణం ప్రారంభించి, అతి తక్కువ వ్యవధిలో ఆ వ్యాపారంచేసి, సరుకుపూర్తిగ వదిలించుకొని, రొక్కం కళ్లచూసుకొని, మళ్ళీ మరో వ్యాపారంలోకి వెళ్ళిపోతాడు.

"ఈ ఏడు మంచివర్షాలు కురిశాయి. చెరువులు, నదులలో నీళ్ళున్నాయి. పుష్కలంగా చేపలుంటాయి. అందుచేత దేశంలో చింతపండు అవసరం అధికమవుతుంది. గడిచిన ఏడాదివరకు కరువుగావుండ వేలకొలదీ చింత చెట్లు వంటకలపకో, బొగ్గులకో కొట్టివేశారు. అందుచేత ఈసారి చింతపండు తక్కువగా వుంటుంది. ఈ సారి ముందుగానే పూతమీదనే చెట్లుకొనేస్తే, లాభం దండయవచ్చుననే ఆలోచన కలిగింది

(47- వ పేజీ చూడండి)

అమృతసంజీవినీ మాత్రలు

గర్భిణులు ప్రసవించువరకు సేవించిన సుఖప్రసవము, ఆరోగ్యసంతానము కలుగును. వేవిళ్లు, విస్త్రాణ, పాలిపోవుట నివారించి ఉత్సాహము, నరముల పటుత్వము కలుగజేయును. నెలకు రు 3.

ఉదరాంతకి

చంటిబిడ్డల లివర్ స్ప్లీన్ వ్యాధులు సమస్త అనాసలు నివారించును. అజీర్ణము, కడుపుబ్బరము, ముక్కుచు విరేచనములుట నివారించి, బలము, రక్తవృద్ధి కలిగించును. నెలకు రు 2.

బాలాజీర్ణవటి

3 సం॥లు దాటిన పిల్లలకు తరచు కలుగు అజీర్ణము, కడుపుబ్బరము, నీళ్ళ విరేచనములు తెల్లగా పాలిపోవుట, క్రమముగా కృశించుట హరించి రక్తవృద్ధి, బలము కలిగించును. నెలకు రు 1.

శతమూలికాది లేహ్యము

ఇది సుఖ మేహ వ్యాధులు, ఎరుపు, తెలుపుమచ్చలు, బగ్గెలుమాన్పి రక్తము వృద్ధిపరచి బలము, నరముల పటుత్వము కలిగించును. స్త్రీలబుతుబాధలు, అమిత నొప్పి నివారించి తప్పక సంతానము కలుగజేయును. లోహ్రభకసింధూరముతో తు. 40 రు 18.

శ్రీ భుజంగరావు వైద్యశాల,

తాళ్ళరేవు, తూర్పుగోదావరి.

★ మల్లెపువ్వు ★

[23 వ పేజీ తరువాయి]

ఈసారి వెంకటరత్నానికి.

వెంటనే వ్యాపారం ప్రారంభించాడు. ఎన్నో చెట్లు కొనేశాడు కాయలు పండగానే కోయించి, కొట్టించి పండుచేశాడు. విక్రయం ప్రారంభించాడు

హఠాత్తుగా దేశంలో వర్షాలు ఎక్కువయ్యాయి తత్ఫలితంగా చెరువులు గట్లు తెగి, నదులకు వరదలొచ్చి, చేపలన్నీ పోయాయి అదీగాక చాలఏళ్ళ తర్వాత అదే మొదటి వర్షంగనక రైతులు గత అనుభవాన్ని పురస్కరించుకొని, రకరకాల పంటలు వేశారు అందులో ఆప్రాంతంలో టొమేటోలు ఎక్కువగా వేశారు. ఎక్కడ చూసినా అవరే! చింతపండు వాడకం పూర్తిగా తగ్గిపోయింది

ఇంకా చాల కారణాలవల్ల, ఆ యేడు వెంకటరత్నం వ్యాపారం పూర్తిగా దెబ్బతిన్నది పెట్టుబడిపెట్టిన డబ్బు తిరిగిరాలేదు పైగా అతనిదగ్గర సహాయకుడుగా పనిచేస్తూవుండి నతను కొన్ని వేల రూపాయలతో పలాయనమై పోయాడు ఆ ఏడు చింతచెట్లు కొన్నందుకుగాను రైతులకు ఇవ్వవలసిన డబ్బుకోసం అదనంగా చాలడబ్బువ్యయమైంది చింతపండు తర్వాత, బెల్లం వ్యాపారం చేశాడు అదీ దెబ్బతిన్నది ఉన్నడబ్బంతా పెట్టి వ్యాపారం చేశాడు. పెట్టిన డబ్బు చేతికిరాలేదు బెల్లం విదేశాలకు పంపడానికి ప్రభుత్వం నిరాకరించిన ఫలితంగా ఆ వ్యాపారం ఘోరంగా దెబ్బతిన్నది

* * *

పరీక్షా ఫలితాలు పత్రికలలో ప్రకటింపబడినాయి శంకరం యూనివర్సిటీ లో ఫస్టొచ్చాడు.

ప్రభుత్వం అతడు ఒకప్రత్యేకవిషయం మీద పరిశోధించడానికిగాను మాసానికి రెండువందల ఏభైరూపాయల విద్యార్థివేతనం ఇవ్వదలచినట్లు ప్రకటించింది

ఆ విషయం తెలిసిన వెంకటరత్నం చాల సంతోషించాడు. తన అల్లుడు దరిద్రుడు కానేకాదు! కాబోయే పెద్దఉద్యోగి! ఆర్జించబోయే సమరుడయిన, తెలివైన, చురుకయిన యువకుడు!

ఆ సాయంకాలం అతను శంకరం ఇంటికి వచ్చాడు. సరస్వతమ్మను ఎంతో ఆప్యాయముతో పలకరించి, మాట్లాడాడు ఆమె కూడా ఎంతో గౌరవంగా చూసింది

"నేనిప్పుడు అర్జెంటుగా ఒకవిషయం చెప్పాలని వచ్చాను ఈ విషయం ముందే చెప్పివుంటే, శంకరం ఎందుకూ పనికిరానివాడై పోయివుండేవాడు అసలు ఆనర్సు పాసయివుండేవాడే కాదు. నేనలా నిర్దయగా ప్రవర్తించడంవల, తన వ్యక్తిత్వమంటూ ఏర్పరచుకోవలసిన అవసరాన్ని అతడు గుర్తించాడు. పైగా నామీద పగ తీర్చుకోవాలనే పట్టుదల కలిగింది నేను పద్మను ఇంకెవరికయినా ఇచ్చి పెళ్ళిచేస్తానేమో ననే శంక కలిగింది అది కేవలం తన అసమర్థతవల్ల జరుగుతున్న అన్యాయమని భావించాడు 'ఎలా అయినా సరే తను సామర్థ్యం కలిగినవాడు కావాలి, పద్మ మనసు పూర్తిగాతనదిచేసుకొని మామయ్యకు అవమానం చేయాలి' అనే బలమైన సంకల్పం కలిగింది అతనికీ సంకల్పం కలగకుండా వుంటే, ఇంత ఉన్నతికి రాగలిగేవాడే కాడు. మనపద్మ అతణ్ణి ఇష్టపడేదికూడా కాదు అతడు పద్మ అంటే ఇంత పడిచచ్చేవాడూ కాదు అంతా నే ననుకొన్నట్లే జరిగింది నాకు తెలుసు నా ఊహలు ఎప్పుడూ తప్పుకావు ఇప్పుడు నాప్లాను పూర్తయింది కాబట్టి చెప్పేశాను ఇంక ఫరవాలేదు నాకు చాల సంతోషంగా వుంది," అన్నాడు.

"మీ ఉపన్యాసం చాలేనా నాన్నా! అదంతా రాసి అచ్చువేయించండి మిమ్మల్ని ప్రపంచం గొప్ప మేధావిగా గుర్తిస్తుంది. మీ వ్యాపారం దెబ్బతినకుండావుండి, శంకరానికి స్కాలర్ షిప్ రాకుండావుంటే మీరు ఎంత కసాయివాడిలా ప్రవర్తించేవారో అందరికీ తెలుసు. ఇప్పుడీ మేకపోతు గాంభీర్యం ఎందుకు?! అత్తయ్యను క్షమించమంటే సరిపోదూ!" అంది వెనక

మత్తులో ఇదేమీ వినిపించుకోలేదు. 'అలాగే' అనేసి పడుకొన్నాడు.

రాజుగారు ఇదంతా గమనిస్తూనే వున్నారు. ఇలాంటి భటుల్ని వెంటబెట్టుకొని వెళ్ళడంవల్ల పెద్ద నష్టమే గాని లాభం వుండదనుకొన్నారు.

అందరూ మంచినిద్రలోవుండటం గమనించి, తన డబ్బు సంచీ తీసి భుజాన వేసుకొని, తిన్నగా ప్రతాపగిరి దారిపట్టారు.

మామగారి సహాయంతో మళ్ళీ రాజ్యం సంపాయించుకొని, ఈసారి ఇలాంటి ద్రోహుల్ని దగ్గర చేర్చకుండ జాగ్రతపడాలని ఆ అర్ధరాత్రివేళ నిశ్చయించుకొని, ఆ వేశంతో ముందుకు నడిచారు. ★

నంజనగూడు పండితవారి
జ్వరేగ్
సకల జ్వరములను అద్భుతముగా నివారించును.
క్యాటలాగ్ ఉచితము
సోల్ ఏజంట్లు యునైటెడ్ కన్సర్న్ మదరాసు-1
బ్రాంచీలు హైదరాబాదు & విజయవాడ

FIL
నాజిల్సు—ఎలిమెంట్లు
ఐ ఏ ఇ. సి వారి ఆధ్వర్యంలో
ఇండియాలో తయారవుతున్నవి.
పెర్కిన్సు నాజిల్సు
పెట్టరు నాజిల్సు
పెట్టరు — ఇమానీ—
యాన్మారు ఇంజన్లకు
ఎలిమెంట్లు
ప్రస్తుతం స్టాకునుండి దొరకును.
సబ్-ఏజెంట్లు
తాతా — ప్రభాత
గవర్నరుపేట : విజయవాడ-2
మా ప్రతినిధులు
శ్రీ కె ఆనందరావు కాకినాడ
శ్రీ S K రంగారావు, విజయనగరం

తెల్ల వెంట్రుక లుండవు
(GOVT REGD)
రంగులనుచూచి మోసపోవద్దు, అది తాత్కాలికము మా సువాసన విశ్వకళ్యాన్ తైలం" అనేక వనమూలికలతో ఆయుర్వేద పద్ధతిలో తయారైనది 50 సం॥ ల వయస్సువరకు వెంట్రుకలను నల్లగా వుంచును ఇదిగాక మెదడుకు చల్లదనమునిచ్చును ఉన్మాదము, తలనొప్పి వగైరా జబ్బుల రానీయదు జ్ఞాపకశక్తి ని కంటిచూపును వృద్ధి చేయును కొద్దిగా నెరసివుంటే ఒక సీసా రు 5/- 3 సీసాలు రు 12, సగము నెరసివుంటే ఒకసీసా రు 6/- 3 సీసాలు రు 15/- పూర్తిగ నెరసివుంటే ఒక సీసా రు 7/-లు 3 సీసాలు రు 18/- లు పని చేయలేదని ఋజువుపర్చిన పూర్తి సొమ్ము వాపసు చేయబడును కోరినవారికి పూచీ
MODERN DRUGS CORPN
(106) P O Pakribardwan (Gaya)

మల్లెపువ్వు

కుంచి పద్మ!

వెంకటరత్నం చకితుడై కళ్ళురిమి కూతుర్ని చూసి, వెంటనే కృంగిపోయాడు. కొన్ని నిముషాల్లో శక్తిని కూడదీసుకొన్నాడు.

"మీరు చిన్నపిల్లలు. మీకు తెలీదు లే! నా ఊహాశక్తి మీ కేం తెలుసు. పోనీలే మీరు బాగుపడ్డారు. నా కంతేచాలు" అంటూ లేచి వెళ్ళిపోయాడు.

శంకరం మరో ప్రక్క ఆశ్చర్యంతో చూస్తున్నాడు. పద్మ అలా అంటుందని అతను ఊహించలేదు. గోడకానుకొని నిల్చున్న సరస్వతమ్మ కళ్ళవెంబడి నీళ్ళు, అవి ఆనందబాష్పాలా?

ఆ ఇదరి స్పందించే హృదయాలు తమ శరీరాల్ని దూరాన్నేవుంచి, ఆ తుణాన ఏకమై సరస్వతమ్మ పాదాలను అభిషేకం చేశాయి. ★

విశాల హృదయాలు

(36-వ పేజీ తరువాయి)

పొగిడే టప్పటికి ఆయనగారు ఆవేశం పట్టలేక నానాదుర్భాషలూ ఆడి చెంపకుచేయి ప్రయోగించారుట మన పిల్లా తక్కువది కాదనుకోండి ఏదో అనే వుంటుంది— "మీరుమటుకు సార్లని ఆరాధించడంలేదా? ఫోటో పెట్టో గుడ్డం మడతల్లో పెట్టుకో లేదా? రీటాహేవర్ బొమ్మపటం మంచానికిపైన్నే తగిలించలేదా?".. ఇట్లాగే, కాని వాళ్లేమని తగవులాడుకుంది మన శనత్సరం అసలు అతనికి మొదట కోపం రావడానికి కారణమేముంది అంటాను. అవును. మా ఫ్రెండ్ చెప్పినమాటా నిజం. ఆ రూమ్ కాస్త పరీక్షించిచూస్తే తెలుస్తుంది, అతనికి సినీ యాకర్సు (ఆడవాళ్ళే!) అంటే ఎంత అభిమానమో, తను అట్లా పెట్టెల్లో, దిండు కింద, గోడలమీదా, తలతట్టూ కాళ్ళతటు అర్ధనగ్నంగావున్న సినిమా తారల ఫోటోలు తగిలించుకున్నా భార్య అక్షేపించకుండా వూరుకుండికదా. అదె ఆమె ఒక్క సినీయాకరును మెచ్చుకుందని ఓర్చుకోలేక పోయాడా భర్త.

అలాగని మగవాళ్ళంతా ఇటువంటి వారేనని నా అభిప్రాయంకాదు. "మావారిటువంటివారు కారండోయ్" అంటూ సోదరీమణులు వుత్తరాలు వ్రాసేరు కొంత మంది మగవాళ్ళ స్వభావాలు పరిశీలించే వేనీ వ్యాసం వ్రాశాను తామేదో పెద్ద ఘనుల మనుకొని, ఎంతసేపటికి ఆడవాళ్ళే అనుమానస్తులు ఛాందసులు అంటూ ఆడి పోసుకునే మగవాళ్ళను గురించి వ్రాశాను.